

stop KONTRAKT 4

nieuwsbrief voor
atoomstroom activisten

atoomstroomaktie eist:

geen reparatie, maar sluiting Dodewaard

Aan de commissarissen v. de N.V. GKN
en de elektriciteitsmaatschappijen.

Geachte Heren,

Utrecht, 16-12-1982.

We nemen aan dat u op de hoogte bent van de werkzaamheden die momenteel aan de kerncentrale in Dodewaard worden uitgevoerd. Er zullen daarbij weer een onbekend aantal mensen aan straling worden blootgesteld. U weet ongetwijfeld ook dat er grote kans is dat de kosten van deze werkzaamheden, als ze al 'slagen', zo hoog worden dat de gereserveerde bedragen daartoe ontoereikend zullen zijn. Dat betekent dat u bij ons, stroomgebruikers aan zult komen om nog meer geld voor kernenergie, dan u ons nu al laat betalen. Geld dat gebruikt zal worden om onszelf en ons nageslacht met gevaren op te zadelen die wij niet wensen.

We delen u daarom mee, dat wij beslist niet van plan zijn dit te accepteren. We zullen, waar mogelijk, er niet aan mee betalen, en verder de betalingen aan u op een voor u zo hinderlijk mogelijke manier uitvoeren.

We eisen van u dat u alle werkzaamheden aan Dodewaard onmiddellijk staakt en de hele centrale definitief sluit.

Koördinatiegroep atoomstroomaktie,
p/a Oudegracht 42,
Utrecht.

Deze 'Stopkontraakt' is gemaakt door de koördinatiegroep van de atoomstroomakties, p.a. Aktie Strohhalm, Oudegracht 42, Utrecht, tel. 030-314314 of 333347.

Een abonnement op Stopkontraakt kost 4, 10 of 25 gulden, al naar gelang uw mogelijkheden. Graag overmaken op giro 1551111 van Aktie Atoomstroom, GKN. Vermeldt svp gift of abonnement.

geschillencommissie

In Amersfoort is de familie de Graaf, die de stroomrekening altijd met eigen girokaarten betaalt, korte tijd afgesloten geweest. Daarover heeft het gezin, samen met z'n atoomstroomgroep, geprocedeerd bij de geschillencommissie openbare nutsbedrijven. Deze commissie bestaat uit drie juristen, één afkomstig van de elektriciteitsbedrijven, één van de consumentenbond en de voorzitter is een zgn. 'neutraal' persoon. Kort geleden deden de heren hun uitspraak: de fam. de Graaf werd in het ongelijk gesteld. Iedere stroomverbruiker heeft indertijd een leveringskontraakt getekend waarin zij/hij de keuze heeft gemaakt tussen betaling per acceptgiro of automatische overmaking. Daarom is blauwbetalen (met eigen bank- of giropapieren) of kontant betalen volgens de heren verboden. Een partijdige uitspraak, waarvan het de vraag is of een gewone rechter die ooit zou doen. Voor ons reden om de geschillencommissie voorlopig te mijden. Eerst zal aan de consumentenorganisaties gevraagd worden om een en ander recht te zetten.

Pikant feit is nog, dat de directeur van de PUEM zegt dat blauwbetalen best mag...

Collectie Stichting Laka

www.laka.org
Gedigitaliseerd 2014

PUEM, PGEM, GEB's, ze reageren allemaal anders

Atoomstroomaktie? Nooit van gehoord.

Als ons elektriciteitsbedrijf helemaal niet reageert op onze protestbetaling krijgen we het gevoel: "Waar doe ik het voor? Ze merken het niet eens." Heel vaak overkomt dit niet alleen 'blauw'betalers, maar zelfs mensen die iedere keer een piek te weinig betalen. Meer dan de gebruikelijke herinnering valt er niet door de bus.

Niet reageren=negeren en dus ook een reactie. Bovendien doen de elektriciteitsbedrijven vaak alsof de aktie niet veel voorstelt. In Groningen kun je de direktEUR horen ontkennen dat hij er hinder van ondervindt, terwijl het personeel tegen de krant precies het tegenovergestelde heeft beweerd: er betalen veel mensen moeilijk vanwege Dodewaard en het levert behoorlijke problemen op.

In den Bosch stuurde de stroomgroep iedere periode een lijstje met namen van de mensen die meedoen aan de aktie 'Geen Bossche Piek voor Dodewaard Elektriek'. Hierdoor werd het elektriciteitsbedrijf gedwongen te reageren. DirektEUR Hoefnagels dreigt nu muntmeters te plaatsen. Opmerkelijk is dat hij alleen mensen van het oorspronkelijke lijstje daarmee bedreigt, terwijl er inmiddels al veel meer mensen meedoen. Of hij heeft dat niet in de gaten of hij probeert hen te negeren.

Nog een voorbeeld van zo'n tegenstrijdige reactie: de direktEUR van de PGEM zegt in één forum dat er in Gelderland niet veel giroblauwers zijn, anders zou hij er wel van gehoord hebben... Bijna tegelijkertijd verstuurt de PGEM een gedrukte brief aan giroblauwbetalers. Daarin staat nota bene dat de aktie tot tariefsverhoging leidt. Overigens wordt in deze brief met begrip -zelfs respekt- over tegenstanders van kernenergie gesproken. De toon van de brief is heel voorkomend, tot het moment dat zij de

moeilijk betalers in de schoenen schuift dat deze manier van aktie voeren leidt tot tariefsverhogingen. En dit is "tegen de achtergrond van de moeilijk economische positie waarin ons land verkeert, moeilijk te verdedigen". De PGEM is ook bereid in gesprek te gaan. Zo geeft zij de klanten het gevoel dat er naar hen geluisterd wordt. Dit is een manier van inpakken en op het gemoed werken. U zou u zelfs schuldig kunnen gaan voelen, om zo 'rot' te doen tegen het elektriciteitsbedrijf dat zo begripvol reageert. Ook de opmerking dat de atoomstroomaktie leidt tot tariefsverhogingen kan menigeen een schuldig gevoel bezorgen. Bedenk dan bv. dat het elektriciteitsbedrijf de KEMA het geld geeft voor prokernenergie propaganda, en dat het elektriciteitsbedrijf mee verantwoordelijk is voor de dure overcapaciteit.

TWEE HEREN : ERG BOOS

Maar ook als we ingewikkeld betalen, kunnen we het elektriciteitsbedrijf behoorlijk in de war brengen. We lopen dan kans op woedende reacties van het personeel dat aan de deur komt. Dat maakten bewoners uit Soest mee. Twee heren van de PUEM komen langs met de boodschap: betalen of afsluiten. Terwijl zij een paar maanden daarvoor eveneens langs waren geweest met hetzelfde verhaal. Toen bleek al dat alles betaald was. Zonder tekst of uitleg komen ze nu dan voor de tweede maal langs. De bewoners houden voet bij stuk en weigeren te betalen. De PUEM-heren raken zo in de war dat ze kwaad uitroepen: "Het komt allemaal door die giroblauwaktie van

jullie. Onze administratie is één grote puinhoop."

Een duidelijke reactie, inderdaad. Maar niet prettig om te krijgen. Op zo'n moment sta je er alleen voor, krijg je allerlei opgekropte verwijten naar je hoofd geslingerd. En we lopen de kans (ten onrechte) afgesloten te worden.

maar... dat moeten fout zijn in de administratie....??

Hoe gemotiveerd u ook bent, het kan gebeuren dat u zich door zo'n reactie afvraagt hoeveel zin het heeft met de aktie door te gaan. Meer contact met medestanders is een goede mogelijkheid om elkaar te blijven motiveren. Als u een gulden weigert te betalen, is dit van nog groter belang. Dan staan we er bij afsluiting of dreiging daarmee niet alleen voor. Daarnaast is het goed uw e-

Het blijkt regelmatig dat personeel dat komt afsluiten weet dat het om een aktie tegen kernenergie gaat. Ze staan er vaak niet afwijzend tegenover. Het is in ieder geval een gelegenheid om te vragen hoe diegene er zelf over denkt.

lektriciteitsbedrijf regelmatig brieven te schrijven waarom u ingewikkeld betaalt. Zodat ook zij er telkens aan herinnerd worden waarom het precies gaat.

Als zij merken dat hun boosheid ons niet van onze principes afbrengt, dan moeten ze wel serieuzer op onze argumenten ingaan.

Vroeger of later.

KAMPEN KONTRA KERNENERGIE

De gemeente Kampen exploiteert de Gemeentelijke Nutsbedrijven, die in Kampen gas, elektriciteit en water distribueren. Elektriciteit krijgt Kampen van de IJsselcentrale, vlakbij Zwolle. Deze centrale is een één van de centrales die Dodewaard draaiend houden, doordat ze aandelen in de GKN (=Dodewaard) heeft. De gemeente kan via haar aandeel in de IJsselcentrale een stem laten horen in het beleid van deze centrale.

BLIJ MET ATOOMBOM

Omdat de gemeente dus iets te zeggen heeft, vroegen wij in oktober 1980 aan de gemeenteraad: "Wilt u zich uitspreken tegen kernenergie en doen wat u kunt om Dodewaard dicht te krijgen?" Het antwoord was "Nee!" Argumenten die gebruikt werden: we willen de uitkomst van de brede maatschappelijke discussie afwachten, en: we kunnen niet op de stoel van de regering gaan zitten. Binnenskamers werden nog andere opmerkingen gemaakt; die van burgemeester H.C. Kleemans: "We mogen blij zijn dat de tweede wereldoorlog door de atoombom beëindigd is" (!), en "Het is goedkoop om tegen kernenergie te zijn, omdat ik een energieverlinder ben en niet met minder toewil."

We werden erg kwaad en begonnen de giroblauwaktie. Eerst met een huis-aan-huis-folder. Er meldden zich ongeveer 75

gezinnen. Daarna zijn we maandelijks een huis aan huis aktie gaan voeren. Dan wordt er een op Kampen geschreven giroblauwfolder verspreid. Enkele dagen later bellen we aan om te vragen of de bewoners mee willen doen. Meestal blijkt men de folder te lezen. Soms worden we binnen gevraagd voor een gesprekje, en krijgen we een kop koffie aangeboden. In een aantal gevallen blijkt dat men al meedoet aan de aktie zonder dat we dat wisten. De meeste men-

sen reageren vriendelijk, sommigen beslist afwijzend. Maar er is altijd een aantal mensen dat mee wil doen; *elke maand komen er zo'n 10 tot 15 adressen bij*. Het aantal giroblauwbetalers in Kampen is inmiddels gestegen tot ongeveer 210.

NIET TEGEN PERSONEEL

Soms krijgen we het verwijt dat we tegen de nutsbedrijven aktie voeren. Dat is niet zo. Al aan het begin van de aktie schreven we aan het personeel van de nutsbedrijven dat de aktie niet tegen hen, maar tegen het beleid van de gemeente gericht is.

De giroblauwaktie gaat onverminderd door in Kampen en het aantal giroblauwers groeit gestaag. Wij overwegen de aktie in de eerste helft van 1983 te inventariseren. In de herfst -na afloop van de BMD-willen we opnieuw naar de gemeenteraad, met dezelfde vraag als in oktober 1980, maar met steun in de rug van hopelijk erg veel Kampenaren! We blijven aktief, tot Dodewaard dicht is!

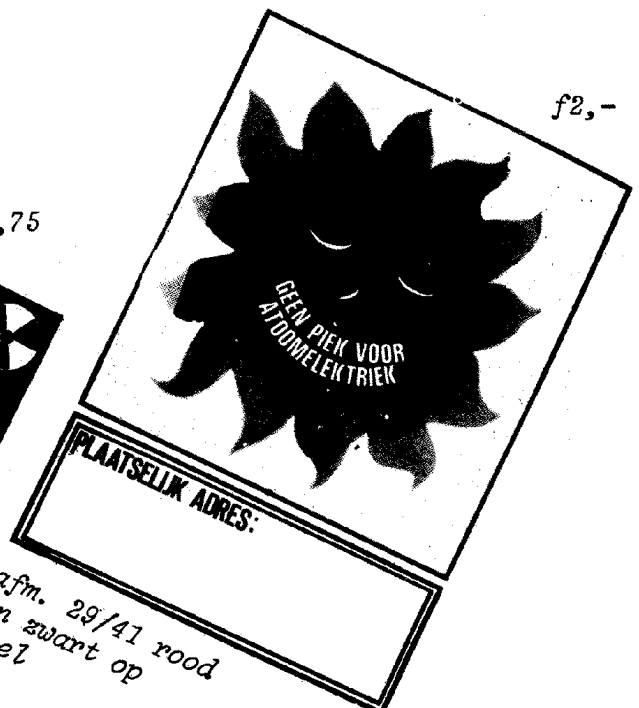
Komitee Stop Kernenergie
Kampen (KSKK)

nieuwe affiches

Bestel de affiches door het bedrag over te maken naar Aktie Strohalm, giro 35 5925 o.v.v. atoomstroom zon of piek. De prijzen zijn incl. porto dus het is beter te kopen bij de groep in de buurt.

blauw met grijs
wit papier
afm. 38/
38.

afm. 29/41 rood
en zwart op
geel

MUNT-ETERS WILLEN MUNT METERS

In den Bosch wordt onder het motto: Geen Bossche Piek voor Dodewaard Elektriek maandelijks een gulden op de elektriciteitsrekening ingehouden. De weigeraars willen hiermee de gemeente via haar aandeel in de PNEM dwingen een uitspraak over de kerncentrale in Dodewaard te doen. De Stroomgroep Stop Kernenergie den Bosch doet hieronder verslag.

Sinds kort reageert de gemeente met meer dan alleen een aanmaning. Wij werden uitgenodigd door dhr. Hoefnagels, directeur van het energie- en waterbedrijf, voor een gesprek over de aktie. Hij wees op democratisch genomen beslissingen waarover geen eigen rechter gespeeld mag worden en het feit dat door deze aktie de GEB-administratie in puin draaide. Het GEB was geen politiek verantwoordelijke maar slechts leverancier van energie en water. Wij werden beschouwd als gewone wanbetalers en daarom maakte Hoefnagels bekend dat we tot 1 nov. de kans kregen om alsnog onze gulden te betalen; anders zou tot afsluiting worden overgegaan of tot het plaatsen van muntmeters (eerst geld in je

Muntmeters zijn ter bestrijding van weigeren niet efficiënt, omdat de gulden van andere rekeningen kan worden ingehouden (bv. je vastrechtbetaling).

meter voor je elektriciteit krijgt). Enkele dagen later kregen we een brief thuis waarin we nogmaals werden gemaand te betalen en dat anders per 15 nov. de huidige elektriciteitsmeter vervangen zou worden door een muntmeter.

De truc om muntmeters te installeren maakt het voor ons moeilijker om duidelijk te maken waar we aktie tegen voeren: niet tegen muntmeters maar tegen atoomstroom. Daarom hebben we een brief geschreven naar de geschillenkommissie. Dhr. Hoefnagels heeft beloofd in afwachting daarvan niets te doen. Nu we de uitspraak van de geschillenkommissie over Amersfoort net hoorden, gaan we opnieuw overleggen wat ons te doen staat. U hoort er meer van.

NIEUWS DAT BEKEND MOET ZIJN

Sluiting duur?

Volgens de "commissie Beek" zal sluiten van Dodewaard en Borssele 3 tot 6 miljard gaan kosten. Helaas heeft de commissie vergeten uit te rekenen, hoeveel miljarden openhouden kost. Denk alleen al aan de kosten van opslag en bewaking van al het radioactief afval dat dan geproduceerd wordt. Om maar te zwijgen van de steeds weer optredende storingen en (bijna-) ongelukken, die kosten nog eens miljoenen en zijn bovendien levensgevaarlijk.

Oplichterij

Het franse elektriciteitsbedrijf EDF blijkt voor miljarden te zij opgelicht door twee grote bedrijven die het EDF kerncentrales verkopen. De bedrijven maakten misbruik van hun monopoliepositie en dreven de prijzen enorm op.

Vervoer

Speciaal voor het vervoer van afval tussen kerncentrales en opwerkingsfabrieken is een 1900 ton metend schip van stapel gelopen in Le Havre. Dit schip moet aanvaringsbestendig zijn; was dat ook niet eens van de Titanic bevoerd?

Scheuren in reaktorvat Kalkar

In het nog ongebruikte reaktorvat van Kalkar zitten nu al haarscheurtjes. Deze haarscheurtjes zullen groter worden bij warmteproductie, dus als Kalkar opgestart wordt! De scheurtjes zijn aan het oog onttrokken door een paar mm. van het reaktorvat af te slijpen.

Snelle kweekreaktor afgebroken

De proefkweekreaktor 'Rapso-die' in zuid-Frankrijk wordt na een storing (lek) in jan. stil gelegd en afgebroken. Hoeveel slopers krijgen dan straling die de gevarengrens "niet overschrijdt"?

... van economische...
voor uze verhoging toestemming gegeven.
De prijsverhoging is vooral een gevolg van de hoge
investeringen, die de PGEM heeft gedaan om de
"relatief goedkope brandstof kolen te kunnen stoken."
... de verhoging wordt de basiskilowatt...
... tarief 12,0 cent (was 1...
... prijsver...

Ongeluk Tihange (België)

Door een fabrieksfout in een pakking van een pomp in het primaire koelcircuit ontstond er een lek waaruit radioactief koelwater stroomde. Dit lek is 's nachts ontstaan en kon pas 's avonds gestopt worden. De centrale was pas twee dagen in gebruik en is tijdens het lekken niet stil gelegd.